

Els escacs base a la Paretana

L'Associació Paretana d'Escacs (APDE) és un club que pretén, entre altres objectius, fomentar els escacs entre els més joves, ja que considerem que és un esport que estimula el desenvolupament d'una gran quantitat d'habilitats cognitives com l'atenció, la memòria, la intel·ligència i l'anàlisi, així com l'adquisició de valors morals com l'autoestima, el respecte a les normes i l'acceptació de la derrota.

Joaquim Fernández*

Fa algunes temporades es va iniciar la formació de noves promeses dels escacs locals, continuant amb la tasca desenvolupada a les escoles (de forma més rellevant al CEIP Pompeu Fabra de Parets del Vallès de l'any 1990 al 2002). En aquesta col·laboració, realitzarem un breu recorregut per les activitats i els resultats dels escacs base a la Paretana.

Al curs 2008-2009 es van realitzar activitats de formació escaquística a tretze nens i dues nenes, d'edats compreses entre els 5 i els 13 anys, que són impartides al local del club, situat al pavelló d'esports, per part de Roberto Villa (mestre català i monitor federat) i Joaquim Fernández (doctor en pedagogia i monitor federat).

Les activitats

a. Les sessions d'aprenentatge es divideixen en dos grups:

1. **Grup d'iniciació**, a càrrec de Joaquim Fernández. Alguns dels continguts de la programació de les diferents sessions són els següents: el tauler (caselles, files, columnes i diagonals), les peces (moviments i valors), enrocs, escac, escac i mat, ofegat, l'obertura espanyola, algunes idees del mig joc (forquilla, clavada, raigs X...), mats elementals (dama-rei

Joaquim Fernández impartint classe als seus alumnes.

contra rei, torre-rei contra rei...). A més, s'introdueixen algunes anècdotes de la història dels escacs com la llegenda de Sissa o curiositats de biografies d'escaquistes famosos.

Per tal de reforçar els moviments de les peces, es fan servir unes fitxes en forma d'història (triar el camí adient per arribar a la porta d'un castell, creuant un jardí en el qual existeixen diferents obstacles), que l'alumne ha de realitzar en cada sessió.

2. **Grup d'aprofundiment**, responsabilitat de Roberto Villa. Els continguts impartits a aquest grup són: obertures i defenses més utilitzades (espanyola, gambit de

dama, índia de rei, siciliana...), l'anotació, utilització del rellotge, casos de taules, temes tàctics (atac doble, clavada, raigs X, la descoberta...), mats en 1, 2 i 3 jugades, preparació per a la competició...

La tasca dels dos monitors es veu reforçada amb intervencions puntuals dels membres del club: Carles Batallé i Carles Amat.

b. Jocs escolars esportius de Catalunya, estructurats en fases: comarcal, territorial i final.

c. Trobades amb nens i nenes d'altres clubs i entitats (cal destacar la de l'hotel Campanile a final de desembre o els primers dies de gener).

d. Diada de l'esport, en la qual tots els clubs del poble organitzen diversos actes amb l'objectiu de donar a conèixer alguna activitat; en el nostre cas, planifiquem una competició per sistema suís, en la qual es donen obsequis per trams d'edats als tres primers classificats de cada tram.

e. Fira d'entitats. Es munta un estand de 3 x 3 m, aproximadament, amb un tauler mural, trofeus, regals, fotografies i una taula amb dos taulers en què es poden jugar partides amistoses al llarg de tot el dia. Serveix per donar a conèixer el nostre club (la seva història, la nostra ubicació i les nostres activitats). Pel que fa als escacs

El monitor Roberto Villa analitzant una partida amb un grupet de jugadors.

base, es realitza una competició, sistema suís, en la qual tots els participants poden triar un obsequi per haver participat; primer trien els primers classificats.

f. Torneig de festa major. És per a totes les edats però també participen els jugadors més joves. Es fa una distinció al jugador local més jove millor classificat.

g. Memorial Francesc Alsina. Se celebra habitualment l'últim diumenge de desembre. No és gaire habitual la participació dels nostres joves jugadors, però també es reserva un trofeu per al primer classificat sub-16 local.

h. Visualització de pel·lícules sobre escacs. Cal destacar *En busca de Bobby Fischer*, molt apta per veure-la conjuntament pares i fills. Tracta de dos models diferents d'enfocar la formació escaquista del nen protagonista i el paper que han de tenir els pares en el desenvolupament de l'aprenentatge dels escacs.

També és digna d'anàlisi *Els cavallers del Bronx Sur*, en què, a partir de la introducció dels escacs en una escola d'un deprimat barri de Nova York per part d'un professor apassionat pel joc-ciència, canvia la manera de viure dels seus alumnes i de l'escola.

Els resultats

Per a no fer excessivament llarga aquesta col·laboració, fem referència als resultats obtinguts pels nostres escaquistes als campionats escolars de la temporada 2008 (per a més informació, consulteu http://www.paretana.com/html/camp_escolar.htm#actual).

Els jugadors del nostre club Simón Pérez, Adrià Cirugeda i Pau Ventura han quedat en primer, segon i tercer lloc, respectivament, de la competició comarcal sub-8 d'escacs. A més, Pérez i Cirugeda van prendre part a la final territorial d'escacs de la Unió de Consells Esportius de Catalunya. Simón

Pérez va quedar quart amb 5 punts empatat amb el segon i el tercer de la categoria benjamí, mentre que Adrià Cirugeda va ser divuitè amb 4 punts.

Per la seva banda, Pau Ventura va ocupar el dotzè lloc al territorial federat.

La fèmina Irene Pérez, germana del Simón, va ser la novena millor jugadora de la província.

L'Adrià i el Pau també van jugar la final de la Federació. El primer es va classificar en sisena posició, empatat a punts amb el segon, i el Pau es va classificar el dotzè. Magnífica classificació, tenint en compte que solament fa quatre mesos que juga als escacs.

L'extraordinari èxit, sense precedents, dels tres jugadors és motivat per l'assistència a les classes de l'escola d'escacs que la Paretana imparteix cada divendres a la tarda a la seu del pavelló municipal d'esports, sota l'eficient direcció del MC Roberto Villa.